

TÜRK DİL KURUMUNDA GEÇEN AY

**Başbakan Yardımcısı
Bülent Arınç TDK'de**

Başbakan Yardımcısı ve Hükümet Sözcüsü Bülent Arınç, 15 Haziran Cuma günü Türk Dil Kurumunu ziyaret etti.

TDK Başkanı Prof. Dr. Mustafa S. Kaçalın ve Başkan Yardımcısı Ali Karaçalı tarafından karşılanan Arınç, Kurum ve yürütülen çalışmalar hakkında bilgi aldı. Çalışanlarla konuşan Arınç'a kurum yöneticileri, Türk Dil Kurumunun yeniden yapılandırılması ve işleyişi konusundaki görüşlerini aktardı.

Ziyaretinde Türk Dil Kurumu Şeref Defteri'ni de imzalayan Bülent Arınç, deftere şunları yazdı:

"Bugün ziyaretine gelmekten büyük mutluluk duyduğum Cumhuriyetimizin en köklü kültür kurumlarından biri olan Türk Dil Kurumumuz, kuruluşunun 80. yılını kutlamaya hazırlanıyor.

Türkçenin son seksen yılda yaşadığı gelişmede büyük katkısı bulunan Kurumun, şimdiye kadar olduğu gibi bundan

sonra da dilimizin titizlikle yaşatılmasına, millî bir servet olarak korunmasına öncülük etmeye devam edeceği inancındayım.

Bugüne kadarki başarılı çalışmalarının bundan sonra da çağın gerekliliklerine cevap verecek bir yetkinlikle artarak sürdürüleceği inancıyla Türk Dil Kurumunun yöneticisinden çalışanına herkese katkılarından dolayı teşekkür ederim."

Türk Dil Kurumu 80. Kuruluş Yılı Dönümünü Kutladı

“Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yükseklığe erdirtmek” amacıyla 12 Temmuz 1932’de kurulan Türk Dil Kurumu, bugün tam seksen yaşında.

12 Temmuz Perşembe günü kuruluş yıl dönümü etkinlikleri, saat 9.00’da Anıtkabir’de yapılan ilk törenle başladı. TDK Başkanı Prof. Dr. Mustafa S. Kaçalın başkanlığında gerçekleştirilen ziyarette Prof. Dr. Kaçalın, Anıtkabir Özel Defteri’ne şunları yazdı:

“Değerli Kurucumuz,

Kuruluşuna öncülük ettiğin Türk Dil Kurumu, bugün 80. kuruluş yıl dönümünü kutluyor. Türk Dil Kurumu, belirlediğin amaçlar doğrultusunda 80 yıllık birikimi ve sahip olduğu köklü geleneğiyle Türkçenin geliştirilmesi ve dünya dilleri arasında değerine yaraşır yükseklığe erdirtilmesi hedefine yönelik çalışmalarını sürdürmektedir.

Kuruluş yıl dönümümüzde Kurumun bugünkü yöneticileri ve çalışanları olarak seni rahmetle anıyoruz.

Emanetin emin ellerdedir.”

Anıtkabir ziyaretinin ardından saat 10.30’da Türk Dil Kurumu Konferans Salonu’ndaki törene geçildi.

Başbakan Yardımcısı ve Hükümet Sözcüsü Bülent Arınç’ın katılımıyla gerçekleştirilen tören, sırasıyla Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Mustafa

S. Kaçalın, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkan V. Dr. Nazif Öztürk ve Başbakan Yardımcısı ve Hükümet Sözcüsü Bülent Arınç’ın açış konuşmalarıyla başladı.

TDK Başkanı Mustafa S. Kaçalın, seksen yıllık birikimin ve köklü bir geleneğin sahibi olarak tanımladığı Türk Dil Kurumunun araştırmalar yapan, yaptıran, bilim üreten kimliğiyle olduğu kadar ilköğretim öğrencisinden işçisine, yazarından sanayicisine halkın her tabakasıyla muhatap olan, sıkı ilişkiler geliştiren, canlı, gündelik tepkiler vermeğe uygun pratikliğe sahip bir kurum kimliğinde olduğunu vurguladı. Çalışmalar da dil başlığında birbirinden ayrı düşünülmemesi gereken bu iki cephenin gereklilikleri düşünülerek planlanmakta ve yürütülmektedir, diyen Kaçalın konuşmasında, Kurumun çalışmaları hakkında bilgiler verdi. TDK Başkanı, 80.

kuruluş yıl dönümünü ömürlerini Türk dili araştırmalarına adanmış ve Türk Dil Kurumunun hafızası olarak nitelenebilecek ilim adamlarıyla kutlamak istediklerini belirtti. Ancak çalışmaya, üretmeye ara vermemiş bu hocaları bir araya getirmedeki gayelerinin sadece vefa borcunu ödemek olarak okunmaması gerektiğini kaydeden Prof. Dr. Kaçalın, “Önümüzde yapacağımız çok önemli çalışmalarımız var ve hocalarımız bu çalışmalarda yine bizlerle olacak, katkı sağlayacak umudunu ve isteğini onlara yüz yüze iletebilmek için bugün bir aradayız.” dedi.

Seksen yılı geride bırakmış bir kurum olarak TDK'nin bu sürede uğradığı kısıtlamaları ve sıkıntıları telafi etme becerisini gösterdiğini vurgulayarak konuşmasına başlayan Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkan Vekili Dr. Nazif Öztürk, dildeki arlaşma hareketinin söz varlığında ciddi bir daralmayı beraberinde getirdiğini söyledi. Bugün yüz binin üzerinde söz varlığını barındıran sözlükler yanında Osmanlıca sözlüğün ve Türkçenin tüm söz varlığını bir araya getirecek sözlük çalışmalarının tamamlanması gerektiğini ifade etti. Yüksek Kurumun eski harflerle yazılmış

temel eserleri çeviri yazılılarıyla birlikte sanal ortamda yayımlama projesinden söz eden Dr. Öztürk, bunun medeniyetimizi kendi kavramlarımızla öğrenme yanında genç kuşaklara eski tabirleri yeni karşılıklarıyla görme imkânını ve vereceğini kaydetti.

Konuşmasında bugün artık Türkçe için yok olma tehlikesinden söz edemeyeceğimiz bir noktadayız vurgusu yapan Bülent Arınç, bunda Türk Dil Kurumumuzun hizmetlerinin de önemli payı olduğunu kaydetti. “Bugün Türkiye'nin dünyada itibarını artırmasına paralel olarak dilimize olan ilgi de günden güne artmaktadır. Dünyanın her köşesinde açılan Türk okullarıyla, Türkçe öğretim merkezleriyle Türkçe ikinci dil olarak tercih edilen, merak edilen ve öğrenilen bir dil konumuna gelmiştir, çünkü Türkçe geçerli ve itibarlı bir dildir.” diyen Başbakan Yardımcısı, Türk dilinin zenginliğinin ortaya çıkarılması ve korunmasının bütün devlet kurumlarına düşen bir sorumluluk olduğunun altını çizdi. Bunun da ötesinde edebiyatçısından yatırımcısına, medya mensuplarından bilim adamlarına herkesin bu konuda gayret göstermesi gerektiğini belirten Arınç, Türkçenin

her alandaki ihtiyacı karşılayabilecek dünyanın en zengin dillerinden biri olduğunu ve zamanla ortaya çıkacak yeni kavramları yine kendi kelimeleriyle adlandırabilecek işleklığe de sahip bulunduğunu ifade etti. Bülent Arınç konuşmasını şöyle sürdürdü: “Türkçe için yeni bir tarihin yazılmakta olduğunu görüyoruz. Bunun bilincinde olup ileriye dönük hedeflerimizi, planlarımızı bu tabloyu iyi ve doğru okuyarak yapmalıyız. Yeni doğan ihtiyaçlara cevap verebilecek bir donanıma sahip olmak için çalışırken artık sadece bu sınırlar içerisinde değil dünyanın en ücra diyebileceğimiz köşelerinde de bizden bilgi talep eden Türkçe konuşanlarının, meraklılarının olduğunu aklımızdan çıkarmamalı, onlara da ulaşabilmenin yollarını bulmalıyız. Ben Türk Dil Kurumunu bu manada da takdir ediyorum, çünkü Türkçenin temel kaynaklarının bir araya getirilmesi kadar bu kaynakların kolay ulaşılır olmasının sağlanması da büyük önem taşımaktadır. Çağımızın, bu çağa damgasını vuracak derecede önemli getirilerinden biri olan Genel Ağ’ın (İnternet) doğru ve etkili kullanımıyla Türkçenin temel eserlerinin sanal âleme aktarılması konusuna özel bir önem veren Türk Dil Kurumu, başta Türkçe Sözlük olmak üzere Tarama Sözlüğü, Terimler Sözlüğü, Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü gibi Türk dilinin temel başvuru kaynaklarını sanal ortama aktararak ücretsiz olarak kullanıma sunmuş ve bu yolla ağ sayfasını Türkçenin söz varlığı veri tabanına dönüştürmüştür. 2002 yılında başlatılan sanal ortamda yayıncılık anlayışıyla Kurumumuz, bugün ücretsiz erişimle herkesin faydasına sunduğu yazma eserleri, kılavuzlarıyla da ağ ortamın-

da her an iletişim hazır sanal bir Türk dili kitaplığı kurmaktadır. Tüm bunlar Türk Dil Kurumunun kuruluş ilke ve amaçlarından taviz vermeden çalışmalarına devam ettiğini ve çağın gereklerini görme ve uygun hamleleri, doğru zamanda yapma konusundaki yetkinliğini göstermektedir. Türk Dil Kurumunun 80 yıllık birikimiyle bundan sonra da pek çok örnek çalışmayla bizleri gururlandıracağına inancım tamdır.”

Açış konuşmalarının ardından Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Mustafa S. Kaçalın, Başbakan Yardımcısı ve Hükümet Sözcüsü Bülent Arınç’a 80. yıl anısına hazırlatılan armağanı takdim etti.

Türk Dil Kurumu, sekseninci kuruluş yıl dönümü töreninde Türk diline ve Türk Dil Kurumuna emeği geçmiş ilim adamlarını ağırladı. Törende bu seçkin ilim adamlarımıza “80. Yıl Anısına Şeref Belgesi ve Armağanı” takdim edildi. Prof. Dr. Kemal Eraslan, H. Rıdvan Çongur, Prof. Dr. Saim Sakaoğlu, Prof. Dr. Fikret Türkmen, Prof. Dr. Şükrü Halûk Akalın, Prof. Dr. Hamza Zülfikar, Prof. Dr. Nevzat Gözaydın, Nail Tan, Prof. Dr. Tuncer Gülensoy, Prof. Dr. Nuri Yüce ve Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun belge ve armağanlarını aldıktan sonra kısa birer konuşma yaparak duygularını dile getirdiler.

Kendilerine Türk diline hizmetleri dolayısıyla “80. Yıl Anısına Şeref Belgesi ve Armağanı” verilmesi kararı alınan ilim adamlarından Ankara dışında bulunmaları, rahatsızlıkları ve başka mazeretleri dolayısıyla törene gelemeyenler ise şunlardı: Prof. Dr. Hasibe Mazıoğlu,

Prof. Dr. Zeynep Korkmaz, Prof. Dr. Ömer Faruk Akün, Prof. Dr. Talat Tekin, Dr. Müjgan Cunbur, Emin Özdemir, Prof. Dr. Mustafa Canpolat, Prof. Dr. Efrasiyap Gemalmaz, Prof. Dr. Mertol Tulum, Prof. Dr. İsmail Ünver, Prof. Dr. Semih Tezcan.

Saat 14.00'te ise "TL Simgesinin Kullanılmasıyla İlgili Toplantı" gerçekleştirildi. Prof. Dr. Recep Toparlı'nın başkanlığında yürütülen toplantıya Prof. Dr. Cemal Yıldız, Doç. Dr. İbrahim Taş ve Merkez Bankasından Hatice İlke Dölcel katıldı. Kısa sunumların ardından toplantıda bulunan ilim adamları ve uzmanlar da görüşlerini dile getirirken konunun bütün yönleriyle ele alınması sağlandı. Prof. Dr. Recep Toparlı, TL simgesinin kullanımıyla ilgili oluşan ortak kararı şöyle özetledi: "Merkez Bankasının tavsiye niteliğindeki kararını uygun görüyoruz. Grafikte ve rakamlarda simge rakamın sol tarafında ve bitişik

olarak kullanılacak. Metin içerisinde kullanıldığı zaman ise 'TL' veya 'Türk Lirası' şeklinde yazılacak. Metindeki kullanımdan sonra getirilecek ekler de ona göre yazılabilecek. Ayrıca simge rakamların sağ tarafında da kullanılabilir." Toplantıda dile getirilen görüş ve öneriler rapor hâline getirilerek değerlendirilmek üzere Türk Dil Kurumuna verilecek.

Türk Dil Kurumu sekseninci kuruluş yıl dönümünü bütün çalışanlarıyla kutlama kararı alarak çok özel bir törene de ev sahipliği yaptı. Saat 15.30'da Kurumda çalışmakta olan tüm personele "Teşekkür Belgesi ve 80. Yıl Armağanı" verilmesi için tören düzenlendi. Çalışanlar ve ilim adamlarının bir araya geldiği ve seksen yıldır Türk Dil Kurumunda çalışmış herkesin yâd edildiği bu anlamlı tören, toplu hatıra fotoğrafının çekilmesiyle sona erdi.

Ayşe ALTINTAŞ

